

ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ МЕТАФОР В ЭКОНОМИЧЕСКОМ МЕДИА-ДИСКУРСЕ.

В статье комплексно анализируется функционирование метафор в экономическом медиа-дискурсе в рамках когнитивно-дискурсивного подхода с учетом когнитивного и лингвистического контекста.

Ключевые слова: конвенциональные концептуальные метафоры, когнитивная лингвистика, медиа-дискурс.

Лутай Н.В.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕТАФОР У ЕКОНОМІЧНОМУ МЕДІА-ДИСКУРСУ

У статті комплексно аналізується функціонування метафор в економічному медіа-дискурсі в рамках когнітивно-дискурсивного підходу з урахуванням когнітивного і лінгвістичного контексту.

Ключові слова: конвенціональні концептуальні метафори, когнітивна лінгвістика, медіа-дискурс

Lutai N.

PECULIAR FUNCTIONS OF METAPHORS IN ECONOMIC MEDIA DISCOURSE

The articles provides a complex analysis of metaphor functioning in economical discourse in media on the basis of cognitive -discursive approach considering cognitive and linguistic contexts.

Key words: conventional conceptual metaphors, cognitive linguistics, media discourse

Стаття надійшла до редакції 03.04.2013

УДК 377.091.313

*Люльчак Світлана Юріївна,
м. Вінниця, Харків*

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ МАЙБУТНІХ РОБІТНИКІВ

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку освіти в Україні, коли проходять глибинні державотворчі процеси, відбувається пошук нових засобів і методів формування творчої особистості, здатної до самостійної поведінки і дії, саморозвитку, самовдосконалення. На нашу думку одним із шляхів вирішення цього актуального завдання є використання евристичної педагогічної технології - методу проектів.

Використання навчальних проектів дозволяє привести рівень інформаційної культури учнів і викладачів у відповідність до вимог інформаційного суспільства. Навчальні проекти можна розглядати як технологію, що сприяє творчому розвитку учнів, використанню ними певних

навчально - пізнавальних прийомів, які в результаті самостійних дій учнів дають змогу вирішити ту чи іншу проблему та розвинути інтерактивне спілкування.

Метод проектів є ефективним доповненням до інших педагогічних технологій, що сприяють становленню особистості як суб'єкта діяльності та соціальних стосунків, оскільки освіта повинна набути інноваційного характеру. Тобто вона сама має постійно змінюватися і формувати людину, здатну до постійного сприйняття змін протягом життя, до постійного духовного, морального і фахового прогресу. Проект в освіті – це процес створення нових форм спільності педагогів, учнів, педагогічної громадськості, нового змісту та технологій освіти, нових способів і технік педагогічної діяльності та мислення. Предметом проектування є створення умов розвитку освіти в цілому, переходу її з одного стану в інший.

Аналіз попередніх досліджень.С. С. Полат тлумачить проект як об'єднану навчально-пізнавальну творчу діяльність учнів-партнерів, які мають спільну проблему, мету, способи діяльності, узгоджені методи, спрямовані на досягнення загального результату сумісної діяльності, а метод проектів є тим методом, в основі якого лежить розвиток пізнавальних, творчих навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання та орієнтуватися в інформаційному просторі, розвивати своє критичне мислення. Метод проектів завжди передбачає для вирішення проблеми, з одного боку, використання різних методів, з іншого – інтегрування знань та умінь з різних галузей науки, технології [2, с. 12].

С.У.Гончаренко дає таке визначення методу проектів – це організація навчання, коли набуваються знання і навички у процесі планування й виконання практичних завдань – проектів [1].

Ю.Л.Хотунцев, О.А.Козина з співавторами під проектом розуміють самостійну творчу роботу, що включає план, який формується і уточнюється протягом періоду виконання проекту. Тематика повинна бути різноманітною і розвивати творче мислення, навички дослідження, уміння інтегрувати знання.

А.В.Хуторський відносить метод проектів до евристичного методу, Бем І. та Й. Шнайдер – до продуктивних методів навчання[6, с.112].

Мета цієї статті розглянути можливості застосування проектних технологій у процесі формування професійних знань та вмінь майбутніх кваліфікованих робітників.

Виклад основного матеріалу.До основних вимог організації проектної діяльності учнів належать:

– окреслення конкретної проблеми, розв'язування якої вимагає знань, дослідницької діяльності, критичного всебічного аналізу та пошуку;

- теоретична, практична, пізнавальна значущість очікуваних результатів (наприклад доповідь на науково – практичній конференції, публікації в наукових виданнях);
- самостійна діяльність учнів (індивідуальна, парна, групова);
- структурування змістової частини проекту із зазначенням етапних результатів;
- використання системи наукових методів дослідження, яка передбачає певну послідовність дій: визначення об'єкта, предмета, завдань дослідження; окреслення гіпотези дослідження; відбір методів дослідження; збір, систематизація, аналіз інформації; обговорення результатів роботи (презентація, публікація, веб – сторінка, тощо); підбиття підсумків, оформлення та презентація результатів; оцінка проекту; висновки, намічення нових проблем дослідження [5, с.26].

Основною метою проектної роботи для учнів є: отримання та накопичення досвіду здійснення досліджень, роботи з джерелами інформації; отримання навичок використання Інтернет для пошуку та обробки інформації; отримання консультацій керівника (куратора) проекту; використання ІКТ для підготовки матеріалу в електронному вигляді з метою здійснення передачі іншим учасникам проекту; отримання досвіду використання можливостей Інтернетз метою обміну думками та досвідом учасників проекту, отримання досвіду роботи “в команді” (планування, розподіл функцій, взаємодопомога та взаємоконтроль).

Результатом проектної діяльності є наочні приладдя і методичні розробки виконані як самими учнями, так і в співавторстві з керівниками проектів. Завдяки застосуванню проектних технологій в підготовці електромеханіків активізується творча атмосфера взаємодії та партнерства, розвивається пізнавальна активність учнів, підвищується інтерес до пошукової, дослідницької діяльності.

Проектна діяльність дозволяє вивчати матеріал, який виходить за межі навчальної програми, використовувати інформацію, як з традиційних джерел (книг, словників, енциклопедій), так і з мережі Інтернет. При цьому учні навчаються працювати в мережі, здійснювати пошук інформації, використовувати різноманітні пошукові системи.

У процесі організації участі в проекті основна увага повинна приділятися створенню умов для підвищення особистої можливості учасників до активної та самостійної роботи. В процесі роботи над проектом відбувається не тільки накопичення знань, але й творче їх осмислення.

Метод проектів є гнучкою моделлю організації навчально-виховного процесу, сприяє розвитку спостережливості і прагненню знаходити відповіді на виникаючі питання, перевіряти правильність своїх відповідей, на основі аналізу інформації, під час проведення експериментів

і досліджень.

У професійній підготовці проектування слід розглядати як один із основних видів пізнавальної діяльності учнів. Оцінка рефлексії планованих і досягнутих результатів допомагають усвідомити, що знання – це необхідний засіб, що забезпечує здатність людини приймати рішення, адаптуватися в соціумі, самореалізовуватись як особистість. Іншими словами проєктна технологія стає ядром професійної освіти, оскільки формує ключові компетенції учня: трудові, комунікативні, соціальні.

Розглянемо роботу учнів у навчальному проєкті «МОВІЛКОМ».

Проєкт присвячений узагальненню вивчених тем «Змінний струм», «Магнітне поле», «Електромагнітні хвилі» з предмету «Електротехніка з основами промислової електроніки». Учням запропоновано детально дослідити сучасний телефонний зв'язок та з'ясувати його важливість і вплив на людину. Для цього були проведені дослідження в області застосування та розвитку мобільного зв'язку. Учні знаходили й аналізували інформацію про мобільні телефони та їх використання, за допомогою розроблених опитувальників і анкет. З цією метою були використані електронні форми, які створені у GoogleDocs.

За результатами проведеної роботи було опитано близько 1500 респондентів, основна частина яких – це учні ДПТНЗ «ВМВПУ» (~ 950 чоловік). Крім анкетування учні проводили бесіди з представниками компаній мобільного зв'язку у м. Вінниці (МТС, Kyistar, Life), лікарями медичних установ, а також було опрацьовано величезний обсяг інформації, одержаної за допомогою наукової літератури, різних брошур та мережі Інтернет. Обдаровані учні, які були об'єднані в три групи, цю інформацію сортували, аналізували і робили відповідні висновки.

Для того, щоб донести цю інформацію до учнів училища та громадськості взагалі, учасниками проєкту були створені:

- учнівський web-сайт;
- учнівська публікація;
- учнівська презентація (рис. 1).

За результатами проведених досліджень учні прийшли до висновку, що на нинішньому етапі розвитку людства фактично неможливо обійтися без мобільного зв'язку, оскільки він має багато позитивного. Але в той же час з мобільними телефонами потрібно поводитися обережно, варто пам'ятати, що при тривалому їх використанні це шкідливо може відобразитися на здоров'ї.

Як наслідок було розроблено власні рекомендації щодо користування мобільним зв'язком.

Робота в проєкті дала можливість учням набути та розвинути такі вміння:

- проводити експериментальну роботу;
- самостійно переносити знання для вирішення нових задач;
- аналізувати одержану інформацію;
- систематизувати і узагальнювати одержані дані у відповідності з поставленою пізнавальною задачею;

- висувати обґрунтовані гіпотези вирішення проблеми негативно-го впливу мобільних телефонів на здоров'я людини.

Рис. 1. Результати дослідження я представлені в учнівській презентації

Визначимо підходи до впровадження проектних технологій у професійну підготовку майбутніх електромеханіків:

- проектна технологія навчання використовується на уроці;
- робота над проектом поєднує урочну та позаурочну діяльність учнів.

Застосовуючи проектну технологію навчання на уроці, викладачі спеціальних дисциплін мають можливість оптимізувати процес вивчення навчального матеріалу. У цьому випадку педагогом обирається окрема тема чи розділ, на матеріалі яких можна розгорнути проектну роботу. Учні мо-

тивуються до роботи над проектом, актуалізується обрана тема. Робота над проектом триває 3-4 заняття, на яких викладач виступає в ролі координатора, порадирика, консультанта. За такого підходу в процесі моделювання навчального заняття поєднуються структурні компоненти уроку (чи системи урочних занять) з етапами роботи над проектом. Ми зіставили стадії роботи над проектом із етапами роботи на уроці у вигляді табл. 1.

Таблиця 1. Стадії роботи над проектом у рамках уроку (системи уроків)

Етап уроку	Стадії роботи над проектом
Організація роботи.	Мотивація проектної діяльності учнів.
Підготовка учнів до роботи.	Уведення учнів у тематичне поле проекту, формування груп, цілепокладання, планування роботи.
Засвоєння нових знань та способів дій.	Збирання інформації з проблематики проекту, пошук шляхів розв'язання проблеми.
Перевірка первинного розуміння матеріалу.	Структурування інформації, аналіз ефективності обраного способу вирішення проблеми проекту.
Закріплення та застосування нових знань та способів дій.	Виконання запланованих кроків з реалізації проекту, практичних дій.
Узагальнення та систематизація знань.	Оформлення результатів проекту, підготовка до презентації.
Контроль та самоконтроль знань та способів дій.	Аналіз досягнутих результатів, експертиза продукту проекту.
Корекція знань та способів дій.	Коригування результатів роботи над проектом.
Підбиття підсумків заняття.	Презентація, оцінювання та аналіз проекту.
Рефлексія.	Аналіз проектної діяльності.

Висновок. Отже, проектна діяльність, організована з використанням засобів інтерактивного навчання спеціальних дисциплін у професійно-технічних навчальних закладах є одним із основних способів формування професійних знань та умінь майбутніх електромеханіків на основі компетентнісного підходу. Виконання проектів, сприяє формуванню умінь високого рівня: аналізу, синтезу, узагальнення. У процесі роботи над проектами

майбутні кваліфіковані робітники опрацювають значні обсяги інформації, аналізують її, створюють програмні додатки на основі проведеного узагальнення отриманих знань. Це сприяє формування професійних знань та умінь майбутніх електромеханіків на основі інтерактивних засобів навчання спеціальних дисциплін.

Список літератури: 1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376с; 2. ПолатЕ. Что такое проект: Типология проектов / Е. Полат // Відкритий урок. Розробки, технології, досвід. – 2004. – № 5-6. – С. 10-17.; 3. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. – М., 2000. – 272 с.; 4. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: Учебное пособие. – М.: Народное образование, 1998.; 5. Сисоева С. Особистісно зорієнтовані технології: метод проектів //Підручник для директора. – К.:Плеяди, 2005. – №9-10. – С.25-31; 6. Хуторский А.В. Современная дидактика: Учебник для вузов. – Питер, 2001. – 544с

Bibliography (transliterated):1. Goncharenko S.U. Ukraïnsk'ij pedagogichnij slovník. – K.: Libid', 1997. – 376s; 2. PolatE. Chto takoe projekt: Tipologija projektov / E. Polat // Vidkritij urok. Rozrobki, tehnologii, dosvid. – 2004. – № 5-6. – S. 10-17.; 3. Polat E.S. Novye pedagogicheskie i informacionnye tehnologii v sisteme obrazovanija. – M., 2000. – 272 s.; 4. Selevko G.K. Sovremennye obrazovatel'nyetehnologii: Uchebnoe posobie. – M.: Narodnoeobrazovanie, 1998.; 5. Sisoeva S. Osobistisno zorientovani tehnologii: metod projektiv //Pidruchnik dlja direktora. – K.:Plejadi, 2005. – №9-10. – S.25-31; 6. Hutorskij A.V. Sovremennaja didaktika: Uchebnik dlja vuzov. – Piter, 2001. – 544s

- С. Ю. Люльчак

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ МАЙБУТНІХ РОБІТНИКІВ

У статті розглянуто можливості застосування проектних технологій у процесі формування професійних знань та вмінь майбутніх кваліфікованих робітників. У процесі роботи над проектами майбутні кваліфіковані робітники опрацювають значні обсяги інформації, аналізують її, створюють програмні додатки на основі проведеного узагальнення отриманих знань.

Ключові слова: проект, портфоліо, професійні знання та вміння, аналіз, синтез, рефлексія.

-
-
- С. Ю. Люльчак

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРОЕКТНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ ЗНАНИЙ И УМЕНИЙ БУДУЩИХ РАБОЧИХ

В статье рассмотрены возможности применения проектных технологий в процессе формирования профессиональных знаний и умений бу-

душних кваліфіцированих робочих. В процесі роботи над проектами ученики изучають значительные объемы информации, анализируют её, создают программные приложения на основе проведенного обобщения полученных знаний.

Ключевые слова: проект, портфолио, профессиональные знания и умения, анализ, синтез, рефлексия.

S.Y. Lyulchak

APPLICATION OF DESIGN TECHNOLOGY IN THE FORMATION OF PROFESSIONAL KNOWLEDGE AND SKILLS OF FUTURE WORKERS

The paper considers possibilities of design technology in the formation of professional knowledge and skills of future skilled workers. While working on the project for the future skilled workers are working on large amounts of information, analyze it, create software applications on the basis of generalization of acquired knowledge.

Keywords: project, portfolio, professional knowledge and skills, analysis, synthesis, reflection.

Стаття надійшла до редакції 15.01.2013

УДК 377.5:37.013

*Уманець Володимир Олександрович
м. Вінниця, Україна*

ДІАГНОСТИКА РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ БАЗОВИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ З РЕМОНТУ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ЛІЧІЛЬНО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИН

Постановка проблеми. Проведення системної та цілеспрямованої роботи з формування базових професійних компетенцій майбутніх кваліфікованих робітників з ремонту та обслуговування лічильно-обчислювальних машин у процесі фахової підготовки є актуальним і нагально необхідним, що і визначило логіку формувального експерименту.

Мета статті – узагальнення результатів експериментального дослідження щодо ефективності формування базових професійних компетенцій майбутніх кваліфікованих робітників з ремонту та обслуговування лічильно-обчислювальних машин у процесі фахової підготовки

Виклад основного матеріалу. У зв'язку із становленням нової системи освіти в Україні, яка зорієнтована на входження в світовий освітній простір, пропонується інший зміст, підходи, інше право, відносини, поведінка, педагогічний менталітет. З'явилася можливість колективам навчальних закладів конструювати педагогічний процес за будь-якою моделлю, ширше використовувати досягнення дидактики, наукові розробки та практично впроваджувати новітні ідеї та технології, збільшувати значення науки у розробці педагогічних технологій [1, с. 28-54; 2, с. 155].